

FLORINA LUICAN

Încă ce la debut, la studioul **Casandra**, cu rolul **Pedrollino** din **Nenorocirile din dragoste ale lui Arlecchino și ale celorlalți**, Florina Luican s-a vădit o prezență scenică frapantă. Apoi, la Teatrul Mic, a jucat **Aretia** în **Dezertorul** de Mihail Sorbul. Cariera sa începe cu adevărat odată cu integrarea în colectivul Teatrului „Ion Creangă”, unde-și formează personalitatea și își cizelează modalitățile de exprimare. Iată câteva dintre rolurile interpretate: **Domnița Alba** (**Poveștile de aur** de Alecu Popovici), **Împărăteasa** (**Harapnicul fermecat** după **Benedek András**), **Sultana** (**Iancu Jianu** de **A. Mitru** și **A. Tita**), **Jenia** (**Aici zorile sînt liniștite** de **I. Liubimov**, **B. Blagolin**), **Alla Sereda** (**Vremea**

dragostei de **Valentin Kataev**), **Mama** (**Imaginile sînt Imagini** după **Eugen Ionescu**), **Sorina** (**Înșirîte, mîrgărite** de **Victor Eftimiu**), **Albă ca Zăpada** (musicalul **Albă ca Zăpada și cei șapte pitici** după **Frații Grimm**), **Zîna cea bună** (**Plinocchio** după **Carlo Collodi**), **Fănica** (**Hoțul de vulturi** de **D. R. Popescu**). E cunoscută și ca actriță de film și ca interpretă de teatru la televiziune; în serialul TV pentru copii **Potcoava de platră**, a deținut rolul căpitanului de haiduci **Ilinca**. Folosindu-și frumoasele date naturale, actrița practică un joc spontan, firesc, demonstrînd însă și înclinații spre compoziție; ea trece cu dezinvoltură de la o vîrstă la alta, de la un mediu la altul, realizînd personaje expresive, pline de vitalitate și farmec.

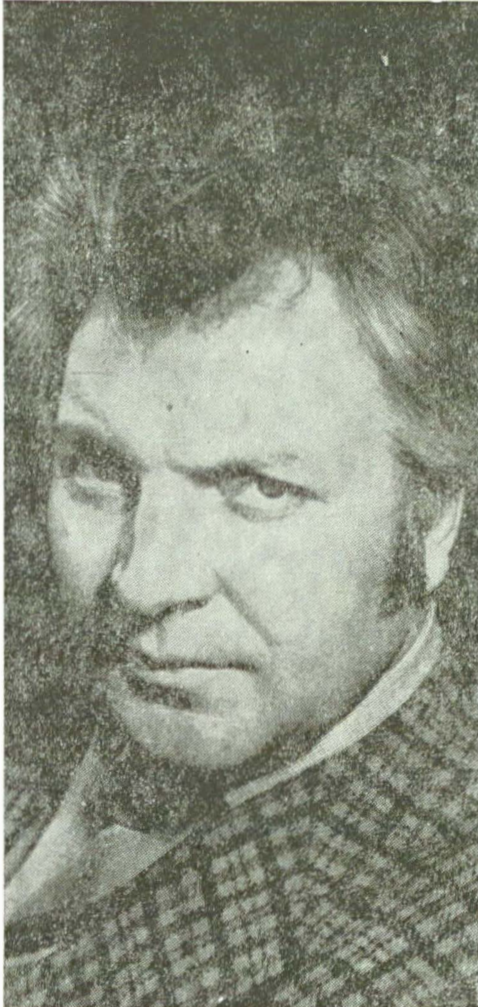
Pe afișul Teatrului „Ion Creangă” se înscrie o nouă premieră **Cenușăreasa**, adaptare pentru scenă de **Ion Lucian** și **Virgil Puicea**, după basmul lui **Charles Perrault**. **Florina Luican** va interpreta rolul **Mamei vitrege**.

„Îmi place foarte mult să joc comedie, pentru că mi se pare că acest gen ajunge mai ușor la sufletul spectatorului. Dar îmi plac și basmele, deoarece ele sînt chintesența înțelepciunii și a optimismului. Voi apărea de data aceasta într-o nouă ipostază, pe care aș vrea s-o realizez cît mai bine, tocmai pentru că este vorba de o compoziție. **Mama vitregă** a **Cenușăresei**, o femeie energică, șireată, lacomă, învidioasă, înfumurată, autoritară pînă la tiranie, nu poate fi decît un rol negativ. Personajul, după cum se știe, nu este iubit de copii; aș dori să reușesc să le obțin dezaprobarea prin mijloace de interpretare mai puțin obișnuite — prin umor, prin accentuarea tentei de satiră. Chiar și accesele de mînie, ura revărsată asupra **Cenușăresei** le-aș dori amuzante, astfel încît la copii să ajungă ceva care să nu-i sperie, ci să declanșeze în ei rodnice întrebări și sănătoase reacții morale. Sper să nu fiu recunoscută, deoarece stăruie încă asupra mea pecetea **Albei ca Zăpada**. Mă gîndesc de pe acum la ziua cînd, la interval de cîteva ore, voi juca **Albă ca Zăpada** și **Maștera**; cred că va fi pentru mine un exercițiu de adevărată actorie.

Sub bagheta regizorală a lui **Ion Lucian**, spectacolul va fi un musical (compozitor, **Dumitru Capolanu**; mișcarea scenică, **Adina Cezar**).“

Ilie Gheorghe a absolvit Institutul de teatru „I. L. Caragiale” în 1967; examenul de diplomă l-a susținut cu rolurile Alexandru Andronic din *Ultima oră* de Mihail Sebastian și Pyramos din *Romulus cel Mare* de Dürrenmatt. Repartizat la Teatrul Național din Craiova, Ilie Gheorghe a interpretat în cei șaptesprezece ani de teatru 67 de roluri; notăm câteva dintre ele: Șblîț (*Patima roșie* de Mihail Sorbul), Kocikariov (*Căsătoria* de Gogol), Bubnov (*Azilul de noapte* de Gorki), Ducele de Alba (*Don Carlos* de Schiller), Guscia (*Torente* de Al. Stein), Borcea (*Ultima oră* de Mihail Sebastian), Carapetrache (*Interesul general* de Aurel Baranga), Tudor Cernat (*Clipa*, după romanul lui Dinu Săraru), Tipătescu — Cațavencu — Chiriac — Pampon în integrala Caragiale, realizată de Mircea Cornișteanu, Mincu (*Jolly-Joker*) și Laurențiu (*Un suflet romantic*) de Tudor Popescu. Ilie Gheorghe și-a făcut remarcate calitățile sale artistice încă din primele apariții pe scena craioveană și, cu fiecare nou rol, s-a impus mai mult spectatorilor, dezvoltându-și noi fațete ale talentului. Actor de compoziție prin excelență, cu un registru variat și suplul, și-a canalizat efortul creator spre înțelegerea în primul rînd a miezului de idei al personajului pe care-l interpretează.

În stagiunea 1984—85 — care se anunță deosebit de bogată în premiere la Naționalul craiovean —, Ilie Gheorghe va juca, printre altele: „...un rol de o nebanuită frumusețe: Hariton din *Paznicul de la depozitul de nisip*. Este al treilea rol al meu din dramaturgia lui D. R. Popescu (după *Tatăl — Acești îngeri triști* și *Costică — Hoțul de vultur*). Piesele lui D. R. Popescu, adevărate sonde de mare adîncime în sufletele eroilor, fac ceea ce face o prismă de cristal cu o rază de lumină: o descompune în minunatele culori ale curcubeului. Acest miracol se petrece cu eroii piesei în care voi juca. Greu, foarte greu va fi, dar și foarte frumos. Cele două personaje vor trebui să sprijine, ca două cariatide, un arc cu o deschidere nebanuit de mare. Aflați amîndoi într-un colț de lume, ascuns între ape și trestii din Delta, Hariton și Dora își revizulesc propriile existențe, raportîndu-le la experiențele trăite. Viața și moartea, adevărul și minciuna, iubirea și ura, curajul și lașitatea, biruința și înfrîngerea, iată doar câteva dintre marile întrebări la care caută răspuns. Deși nu-l rostită, hamletiana întrebare «a fi, sau a nu fi» pare a tensiona întregul lor dialog, iar răspunsul amîndurora este «a fi», «a birui». Eliberat interior de toate nefericirile, eroul

devine purtător de lumină, iar sacrificiul său întru salvarea Dorei este un strigăt de bucurie și biruință.

Pentru mine, personajul este atât de nou, atât de deosebit de tot ceea ce am făcut pînă acum, încît emoția care m-a cuprins sper să-mi fie de bun augur. Sincer să fiu, m-am temut întotdeauna de piesele în două personaje, și nici n-am jucat pînă acum în asemenea spectacole. Cred însă în regizorul Mihai Manolescu și, astfel, pătrunzînd înlăuntrul personajului, cu simțire, simplitate, credință, inteligență, sigur mă voi întîlni cu intențiile regizorului. Și, dacă la sfîrșitul spectacolului, un spectator va spune despre Hariton al meu: «a trăit cum a vrut el, cum a crezut el că trebuie să trăiască, cum și-a gătit, cum și-a așternut, dar n-a trădat nici c-un fir de pai», îmi va da bucuria și mulțumirea pe care ne-o dau tuturor piesele lui D. R. Popescu”.

ELEKES EMMA

Elekes Emma face parte din renumita promoție a Institutului de teatru „Szentgyörgyi István” din Tîrgu Mureș care, în 1953, a înființat secția maghiară a Teatrului de Stat din Baia Mare; apoi, tot împreună, au fost transferați la Teatrul de Nord din Satu Mare, unde cei mai mulți se află și azi. „Fiecare dintre noi, spune actrița, își începe autobiografia cu biografia noastră. Mă consider o actriță norocoasă întrucît am jucat roluri din marele repertoriu”. Într-adevăr, iată ce arată (doar o parte din) fișa ei de creație: Julieta (*Romeo și Julieta*), Ofelia (*Hamlet*), Catarina (*Femeia îndărătnică*) de Shakespeare; Nina Zarecinaia (*Pescărușul*), Mașa (*Trei surori*) de Cehov; Eliza (*Pygmalion*), Gloria (*Nu se știe niciodată*), Blanche (*Casele domnului Sar-*

torius, de G. B. Shaw; Natașa Rostova (*Război și pace*, după Tolstoi); Nastia (*Azul de noapte* de Gorki); Electra (Euripide); *Învățătoarea* (Bródy Sándor); Doamna Tana (*Viforul* de Delavrancea); Dorina (*Tartuffe* de Molière); Nora (Ibsen); Anna Frank (*Jurnalul Annei Frank* de F. Goodrich și A. Hackett); Polly (*Opera de trei parale* de Brecht); Caesonia (*Calligula* de Camus); Valia (*Poveste din Irkutsk* de A. Arbuzov); Ioana (*Clocirila* de Anouilh); Alison (*Privește înapoi cu minie* de John Osborne); Rozsika (*Chef bolesc* de Moricz Zsigmond); Magda Minu (*Ultima oră* de M. Sebastian); Maggie (*După cădere* de A. Miller); Gittel Mosca (*Doi pe un balansoar* de Gîbson); Ada (*Passacaglia* de Titus Popovici). „Totuși — conchide ea cu luciditate — cred că viața, chiar și a unei actrițe norocoase, nu e bine rînduită: la început primește prea mult, iar mai tîrziu, cînd a dobîndit experiență, rolurile mari sînt numărate. A trebuit să treacă trei stagii de la Martha (*Cul i-e frică de Virginia Woolf?* de E. Albee) la Doamna Warren (*Profesiunea doamnei Warren* de Shaw) sau bunica Eugenia (*Tango* de Mrožek)...”

În răsîmpul a trei decenii de carieră artistică, Elekes Emma și-a cucerit un loc de frunte în teatrul din țara noastră. Jocul ei emană distincție și un deosebit rafinament al mijloacelor, știința de a accede la esența unor personaje ce-și dezvăluie cu greu universul lăuntric.

„Repet în piesa *Viraj periculos* de Méhes Gyöngy, regia Kovács Ádám, rolul Rózsa, soția «tovarășului Simon», om cu munci de răspundere. Personajul se află într-o situație echivocă, delicată. Într-o zi îl găsește pe soțul ei accidentat, într-un salon de spital cu două paturi, lîngă o necunoscută, accidentată și ea, și luată drept «tovarășa Simon». În loc să fie, în această dramatică împrejurare, alături de soț, cu care a avut o căsnicie frumoasă, Rózsa, din amărăciune și orgoliu jignit, devine cinică, dar se străduiește să păstreze aparențele, «în interesul carierei» soțului. Cu toate că este vorba de o comedie, îmi pun o serie de întrebări în legătură cu personajul. Cît este sincer afectată de situație? Cum se transformă amărăciunea în neîncredere — soțul ei fiind nevinovat? Cumm de devine cinică? Cum își închipuie viața familiei ei, pe viitor? Asemenea multiple nuanțe mă leagă de rolurile pleselor originale, a căror arie ideatică este mai largă decît textul personajului propriu-zis. Cred că în «hinterlandul» acestor roluri este cuprinsă viața noastră cotidiană, cu problemele ei mai mici sau mai mari. Sper că și pentru Rózsa voi găsi cheia potrivită”.

EMIL HOSSU

VIICTORUL ROL

De la ultima convorbire la rubrica „Viitorul rol“, în august '78, fișa de creație a lui Emil Hossu pe scena Teatrului „Nottara“ s-a îmbogățit cu o serie de personaje diferite: Brutus (Coriolan de Shakespeare), Eugenio (Mizerie și noblețe de E. Scarpetta), Judecătorul Sevigné, (Idioata de Marcel Achard), Dudu (Ploaia și anchetatorul de Leonida Teodorescu), Stupariu (Insomnie de Adrian Dohotaru), Sextus (Negru și roșu), Petru Dragomirescu (Citadela sfărîmată) de Horia Lovinescu. A apărut în serialul TV Lumini și umbre, în multe piese montate în studiourile televiziunii — Iată femela pe care o iubesc de Camil Petrescu, Omul care... de Horia Lovinescu, Cu toată dragostea (Secunda 58) de Dorel Dorlan, Mult zgomot pentru nimic de Shakespeare —, precum și în filmele Totul despre fotbal, Convoul, Wilhelm cuceritorul (coproducție franco-română), Zbor periculos, Secretul lui Bachus, Eroii nu au vîrstă, Muntele alb, Intelligent, mobil, direct în abordarea personajelor, cu un farmec senin, cu o expresivitate modernă, Emil Hossu practică un joc simplu, neostentativ, care lasă o plăcută și stenică impresie de suplețe, de dezinvoltură, sub care se ascunde, de fapt, o riguroasă disciplină, o tehnică aparte, un exercițiu minutilos.

Cîte vieți avem? este titlul viitoarei premiere a Teatrului „Nottara“, director de scenă va fi regizorul Dan Micu; Emil Hossu va interpreta rolul inginerului Tudor Cernat. Iată cîteva viitoare sale

„Cîte vieți avem? este inspirată din proza scriitorului Dnru Săraru, ceea ce reprezintă o garanție de forță dramatică, de adevăr și de curaj în explorarea relațiilor dintre personaje.

În dramatizarea lui Virgil Stoenescu, Tudor Cernat, chiar dacă nu apare atît de dens ca în roman, rămîne un personaj cu profunde semnificații; el își poartă drama izvorită din «prăpastia existentă între viața de familie și viața de la combinat», cum se exprimă, la un moment dat, chiar el. Acest lucru explică zbulcumul lui; Tudor Cernat, erou pozitiv prin felul revoluționar în care se implică în efortul social al întregii țări, trece prin momente grele în echilibrul căsniciei și trebuie să ia hotărîri dure, ceea ce, din unghiul de vedere al celorlalți, pare să-i pună sub semnul întrebării comportamentul moral. Frămîntările lui, ce nu-i pot umbri dorința de «bine social», fac din el o personalitate extraordinară, vitală, generoasă, curajoasă, oricînd gata să se lupte pentru adevăr și dreptate; să preiau nobila povară a personajului înseamnă pentru mine o sarcină îmbucurătoare. Sper să am forța de a o purta.

Gîndul că la scurt timp după premiera acestei piese voi încerca să reiau (tot prin intermediul regizoral al lui Dan Micu) dialogul cu Shakespeare, în Cum vă place, și că voi pregăti, împreună cu colega mea Lucia Mureșan, un recital de poezie greacă — Rendis și Elytis — mă face să privesc cu optimism întreaga stațiune care a început“.

Maria MARIN